

Dominica prima in Adventu

Divini Verbi preconis et predicatoris ac sacrarum litterarum interpres et professoris subtilissimi sancti Vincentii confessoris de valentia ordinis diuinorum predicatorum. Sermones fructuosissimi hiemales de tempore Incipiunt feliciter.

Benedictus qui venit in nomine domini. Habet verbum istud Matth. xxii. cap. et officiatur in euangelio hodie nostro. Ista dominica est de maiorumibus dominicis totius anni. Quia est prima dominica aduentus domini in qua sancta mater ecclesia dimittit officium quod anno faciebat et incipit officium aduentus domini. Ideo volens me conformare cum sancta matre ecclesia cogitauit nunc predicare de aduentu domini nostri Iesu Christi. scilicet quoniam veniet in fine mundi iudicare bonos et malos retribuendo cuilibet secundum opera eius. Si placet deo habebimus multas bonas instructiones. Sed primo salutem virginis marie. Benedictus qui venit tecum. Verbum propositum est una breuis cantilena que fuit a pueris et turbis cantata in aduentu Christi in civitatem Hierusalem dicentibus. Benedictus qui venit tecum. Pro huius verbi maiori declaratione et materie predicande instructione. Scendum quod in sacra scriptura clare et manifeste inueniuntur tres aduentus domini in hunc mundum solennes et notabiles generales et principales. primum fuit ad humilitate virtuosa.

Secundus de charitate gratiosa.

Tertius de maiestate rigorosa.

Primum aduentus est iam peritus. secundus est puerus. tertius est venturus. Et his tribus aduentibus correspondunt tres hebdomade aduentus. Et de tertio adventu ultimo et maiori intelligit thema principaliter. quia tunc dicent boni. Benedictus qui venit tecum. Primum aduentus domini fuit de humilitate virtuosa. et iste iam est peritus quoniam scilicet voluit descendere per incarnationem. conversionem. flagellationem et passionem. ut sibi creditores et obedientes ascenderent in celum. Rerum quare venit in tanta humilitate. fuit superbia adeo et eue. quod noluerunt obedire deo. sed potius proprie voluntati. peccatum enim adeo fuit superbia. ut dicit beatulus Thos. viij. scilicet dist. xxvij. q. j. arti. pmo et secunda secde. q. clxvj. arti. j. vbi dicit secundus Thos. inobedientia in eo causata fuit ex superbia. Et ideo Aug. dicit ad Orosum quod homo elatus superbia suasioni serpentes obediens precepta dei tempavit. Tenerum etiam in peccato primorum parentum. ut dicit secundus Thos. secunda secde. vbi supra in so. ad secundum ar. gula locum habuit. dicit enim Genesis. iij. Videlicet mulier quod lignum esse bonum ad vestem

dum et pulchrum oculis aspectuq; delectabile et tuum de fructu eius et comedit. Non tamen ipsa bonitas et pulchritudo ibi fuit primum motiuum ad peccandum. sed potius suasio serpentes qui dixit. appetere superbia multa incurrit. et ideo peccatum gule deriuatum est ex peccato superbia; quoniam ideo plus fuit peccatum superbie quam gule. Et superbia est fundamentum omnis peccatorum. verbi gratia. Quare aliquis est avarus. ex superbia est. quia non vult obedire precepto dei dicentes. Non fornicaberis. vel non furtum facies etc. Quare aliquis est luxuriosus nunquam ex superbia quia non vult obedire precepto. non fornicaberis. Item de gula et alijs peccatis. Autoritas. Initium omnium peccatorum est superbia. Ecclesiastes. Ideo Christus ad reformandum venit in magna humilitate quasi famulus ad ministrandum nobis operam redemptoris per humanam incarnationem. Si vult intelligere bene hanc maximam Christi humilitatem. Logitate quod existent multi magni domini et prius congregati in conuicio et non haberent seruitorum aliquem quod sciens filius regis. deposita ueste regali simpliciter induit veniret ad seruandum omnibus. Primo dando aquam manibus. Secundo ministrando escas. nunquid ista esset magna humilitas filii regis. maior incomparabiliter fuit humilitas filii dei. Omnes genitus humanus erat congregatus in scola huius mundi spectans bonum prandium celestium epularum. sed non habebamus seruitorum qui illas nobis ministraret propter quod filius dei mutata immo magis occultata ueste et assumpta ueste humanitatis venit ad ministrandum nobis. licet per incarnationem nullo modo mutatus fuerit. de hoc videtur in. iiiij. pte sci Thos. q. j. ar. j. ad pmu. et q. iiij. arti. vij. ad pmum. et iiiij. scripto dist. j. q. j. arti. j. ad pmu. Autoritas. Qui cum in forma dei esset induitus. scilicet ueste deitatis semet ipsum exinanivit. id. humiliavit formam seruaciens in specie despecta in similitudinem hominum factus habitu inuictus ut hoc. ad Philippi. ii. scilicet ut nobis seruiret et ministraret. Et primo dedit aquam manibus nostris inuidis. quod omnes eramus concepti nativi et nutriti in peccatis. Dicit enim apostolus ad Rho. v. per unum hominem in hunc mundum peccatum intravit et per peccatum mors et ita in oculis homines mors pertransiit in quo omnes peccaverunt. Et habet de 2 se. dist. iiiij. capitulo. firmissime tene. propter hoc primo ordinavit sanctum sacramentum baptismi. Baptismus enim est ordinatus in remedium contra peccatum originale. est enim quedam spiritualis regenerationem et ianua sacramentorum. Unde et pueri carentes omni actuali peccato propter peccati originalis infectionem in quo concepti sunt baptisantur. Erasmus inquit apostolus natura filii ire ad Ephes. iiij. hoc enim peccatum per actum nature sive per viciatam originem a parente in prolem reducitur. de quo sanctus Thos. luculenter et subtiliter tractat iij. scripto dist. xxxij. q. j. arti. j. et iiij. et etiam prima secunda in. q. lxxij. Deinde dedit escas di. Ecce iij. A. 2

Dominica prima Adventus

triduo sustinent me nec habent quid māducent
Mattth. viii. Et dedit escas spūales. scz doctrinas euangelicas et celestes. scdō dedit escas miraculorū infirmos curando. mortuos suscitādo. tertio dedit escas virtutū. Nota quō erāt sapit et cōfirmabiles. Deinde post brandiū iterum dedit aquam calidā manib⁹ et pedib⁹. eriaz in cena aquā calidam. quia de latere suo exiuit sanguis et aqua. prima aqua fuit baptisni. scdā vero penitētie que a christi passione habet virtutē et efficiatā lauādi aias a lordibus peccatorū. De isto servitio humilitatis ipse met xps dicit. **Fili⁹ hominis** non venit ministrari sed ministrare et dare aiam suā in redēptionē p multis. **M**attth. xx. Et loquīt de pmo aduētu iam pterito de q̄ oportet ipm cōmendare et laudare vñā dictionē thematis mutādo et dicendo. **H**̄ndictus q̄ venit in nomine famuli. In pmo aduētu xps venit vt famulus. sed in isto secūdo aduētu venit vt soci⁹. **N**ō quia consuetudo et modus sociorū est simul stare. simul ire. simul puerari. simul comedere et bibere. Ita dñs iesus xpus de celo venit ad dominum nrā ad simul prandendū nobiscū in communione. Qualis refectione est aie deuote quando hō parat cōmunicat refic̄t intellectus fidei claris illuminationib⁹. memoria optimis recor dationibus. volūtas sanctis et bonis desiderijs. **O**s deuotis oronib⁹. et finaliter totū corp⁹ fortificat ad penitentiā et bonā vitā cōtinuandā nec recedit a nobis post cōionē nisi dem⁹ sibi congerium p pctm mortale. quia als nō recederet tm̄ placet sibi nrā societas. Ideo dicit ipsem. **H**eli cie mee esse cū filijs hominū. **P**roverb. viii. Nō cū filijs homī. s. patriarcharū pphetarū. aplorū et doctorū qui nos genuerunt de fide catholica. Ecce quō est soci⁹ nr̄. **A**utoritas. **F**idelis dñs i omib⁹ verbis suis. s. cōplendo pmissuz. quia dictis vobis siue a bono siue a malo presbytero statim venit in hostiā. **H**ecūd⁹ aduent⁹ ē de charitate gratiola et iste ē pns. quia quolibet die in sacramēto altaris in hostia consecrata est ita rea liter sicut venit in pmo aduētu in vtero viginis. dictis verbis a virgine maria. Ecce ancilla dñi et. Ita in qlibet missa dictis vobis psecrationis a sacerdote venit xps in hostiā. ido nos ipsuz in sacramento altaris adoram⁹. de isto aduētu debemus ipm cōmendare et laudare di. **H**̄ndictus qui venit in noīe soci⁹. quia ibi nō ostendit suum dominū. **T**erti⁹ aduētus erit de maiestate regis gorosa qn̄ scz veniet ad iudiciū ad retribuenduz iudicialiter. **L**icet qn̄ homo moris aia statim vadat ad iudiciū. et dñs sibi retribuit fm̄ opa eius que fecit hic. Quia si h̄ fecit de peccatis dignā penitentiā statim dat sibi gloriam eternā. Si autē sit mala et impenitētē dat sibi penā infernalem. si autē fuit mediocris quia nec ex toto bona nec mala. sed mediocris. s. quia fuit pfecta satissecit et re

misit iniurias et. sed nō fecit cōdignā penitētiā dat sibi retributionē pene purgatoriū. si iste retributions solum sunt animarū. quia corpora tā bonorū quā malorū que iuuārū aias. adhuc nō habent retributionē. sed sunt incinerata. idō veniet dñs ad iudicium generale. vt retribuet nō soluz aias. sed etiā corpibus fm̄ opa eorū. **J**udicium em̄ generale futurū est in fine mūdi vt extribus btūs Tho. pb̄at in. iiii. di. xlviij. arti. j. **P**rimo vt sicut de in pncipio om̄ia creauit sūl. ita simul iudicet om̄ia. et sic vniuersale iudiciū correspondit ex aduerso pme rerū pductiō inesse. **S**cđo quia vt diē beat⁹ Tho. vbi supra in solutione ad secundū ar. hō duplicitē cōsiderari p̄t. scz vt homo singularis. et vt ps multitudinis vñ et duplex ei iudiciū debet. Unū singulare quod de eo fiet post mortez qn̄ recipiet iuxta ea que in corpe gessit q̄uis nō totaliter. q̄ nō quo ad corpus sed quo ad aiam tm̄. Aliud iudiciū debet eē de eo. fm̄ qd̄ est ps totū humani generis. et sic d̄ eo fiet iudiciz in vniuersali et generali iudicio. Nec tm̄ deus bis iudicat in idipm. quia non infert duas penas p vno pctō. sed pena que aī iudicium cōplete inflcta nō fuerat in vltimo iudicio cōplebit cū mali et impū punient simul in corpe et anima. Tertio patet q̄ licet qlibet damnat⁹ sit certus de sua damnationē et beat⁹ de sua gloria. nō tū omib⁹ om̄ia damnatio vel pmiū innotescit. quod tm̄ expedit vt ab omib⁹ sciaſ. vt omib⁹ ap pareat dei iusticia. et hoc cōiter fiet in generali iudicio vbi om̄es simul p̄gregabunt. **H**ē aduentū dicit ipsem. **Fili⁹ homis ventur⁹** est in gloria p̄ris sui cū angelis suis. et tunc reddet vnicuiq̄ fm̄ opa eius. **M**attth. xvij. Tūc nō veniet in humiliatē. paupertate. simplicitate. vt in pmo. nec vt soci⁹ vt in secūdo. sed veniet vt dñs cū tanta maiestate et potestate. q̄ totus mūdus timebit et tremet. Veniet em̄ ad instar potentissimi regis qui venit ad villā vel ciuitatē sibi rebellem vlin̄ obedientē cū gentibus armorū cū bombardis et balistis et. Ita veniet dñs ad villam seu ciuitatem hui⁹ mūdi in qua sunt multi rebelles et inobedientes regi christo qui vult et precipit humilitatem et ipsi sunt supbi vani et. p̄cipit misericordiam et liberalitatē et ipsi sunt auari. usurarij. latrones. raptore. pessimi. p̄cipit castitatē. et ipsi sunt luxuriosi. Idē de alijs. Credētia autē sine obediētia nō saluat hominē. Nullus rex vel domin⁹ esset cōtētus de credētia subditorū sine obediētia. ppter hoc veniet xps ad ciuitatē huius mūdi nō vt famulus nec vt soci⁹ sed vt dñs cum multis gentibus. quia in illa die celum euacuabit. quia nulla creatura humana nec agelica ibi remanebit. quia oēs veniet cū rege ad iudicium tubē siue trompete erūt tonitrua fulgura et. in tm̄ et celum et terra contremiscent. Nota si celū et terra et creature q̄ nunq̄ peccauerūt cōtra deū

Sermo

I

nō poterūt ipm aduentuz sustinere quid facient tunc peccatores qui tot pctā fecerūt cōtra deum tūc magis vellent esse in inferno q̄ videre deuz. De hoc dicit Job in psōna peccatoris. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ptegas me & absco/ das me donec p̄trāseat furor tu⁹. Job. xiiij. Et in illa die boni stabūt securi nec timebūt. Jo sc̄a mater ecclesia orans p̄ quolibet fideli dicit. Libera me dñe de morte eterna in die illa tremēda qn̄ celī mouēdi sunt & terra. dū veneris iudica/re seculū p̄ ignem. Tūc christ⁹ ostēdet se vt dñs & om̄es gentes cognoscēt eius dñnum. David. Cognosce dñs iudicia faciens in opibus ma/nuū suarū cōprehensus ē peccator. ps. ix. Tūc beati & boni de et⁹ aduentu leti dicēt thema in p̄ pria forma. Benedict⁹ qui venit in noie dñi. patet thema. In isto aduentu ad iudiciū christ⁹ iesus vt dñs faciet quattuor fūm sanctā scripturā que debent fieri in omni bono iudicio maxime in cri/ minali que quattuor sunt.

- Cōnuocatio vniuersalis
- Ordinatio diuinalis.
- Difinitio sententialis
- Executio perpetualis.

Et p̄ quolibet istorū debem⁹ deū laudare & dice re. Benedictus qui venit in noie dñi. Primuz ergo qd̄ faciet christ⁹ in isto iudicio erit cōuocatio vniuersalis. quia om̄es ptes ibi cōocabun tur vt audiāt ibi sententiā diffinitiū & iudex manifesterit se om̄ib⁹ & videbit ab om̄ib⁹. quia alia sententia posset dici pphana. Nō practice quo illo die christ⁹ cū matre sua angelis. archangelis. pncipatib⁹ &c. patriarchis. pphetis. aplis & ceteris beatis cū gloria descendet ad iudicandum. Querit a quibusdā ad quod erit necessariū isto iudiciū cum iā anime tam bonorū q̄ malorum sunt iudicate & sentētiate. Respōsio q̄ illud iudiciū est necessariū qm̄ christ⁹ vt iust⁹ iudex retribuit vnicuiq̄ fūm opa eius. bona & mala que fecit. & quia dicta opa p̄ pri⁹ fūt ab alia cogitando. tractando deliberando. deinde exequuntur a corpe. verbi gratia. primo de bonis opib⁹. deinde de malis. Nota practice. Ratio quia alia p̄us demereſ vel mereſ q̄ corp⁹. id iustum est vt alia p̄ prius habeat gloriā vel penam q̄ corp⁹. vt de alib⁹ sanctorū Petri & Pauli. &c. & malorum vt iude & machometi &c. Et quia in execu/ tione dictorū operū corpora sociabāt animabus Ideo in generali iudicio resurgent corpora & asso/ ciant animab⁹ vt habeant simul gloriā q̄tu⁹ ad bonos. vel penā & damnationē q̄tu⁹ ad malos. Ecce hic ratio iudiciū generalis & resurrectiōis vniuersalis corporū. que tangit ab aplo dicēte. Om̄es nos manifestari oportet aī tribunal xpi vt referat. i. reportet vnuquisq̄ p̄ pria corpori put gessit siue bonū siue malū. i. ad Corinθ. v. Nota q̄ in resurrectione nouissima alia idem cor-

pus numero resumet. fūm illud Job. In carne mea videbo deū saluatorē meū. xix. loquit autē Job de vīsione post resurrectionē qd̄ patz ex b̄ qd̄ pcedit. In nouissimo inquit die de terra sur/ recturus sum. q̄ idem corpus numero resurget. Itē sicut Damascenus dicit quarto libro. resur/ rectio est et⁹ qd̄ cecidit sc̄da surrectio. sed b̄ cor / pus qd̄ nūc gerim⁹ p̄ mortē cadit. q̄ idē numero resurget. Dicit em̄ sc̄us Tho. in. iiij. di. xluij. ar. s. q̄ ad b̄ q̄ sit vera resurrectio oportet q̄ idē cor pus qd̄ cecidit resurgat & ania reuniat. quia re/ surrectio est iterata surrectio. eiusdē aut̄ est sur/ gere & cadere. vñ resurrectio magis respicit cor/ pus q̄ aīam. q̄ corpus post mortē cadit. f̄ ania post mortē viuit. & ita si nō esset idē corp⁹ quod aīa resumit nō dicere resurrectio. sed magis no/ ni corporis assumptio. & oppositū dicere sicuti qui/ dam heretici dixerūt ē vitati resurrectiōis p̄iu/ dicare quā scripture sacra affirmat. Nō practi/ ce hāc quocationē seu citationē fiendā fūm aliq̄s doctores p̄ sc̄m Michaeli voce tube. i. terribi/ li. quia nō erit ibi tuba materialis. sed vox chri/ sti imperatis resurrectionē que clamabit fortiter ad quattuor ptes mūdi dices. Surgite mortui/ venite ad iudiciū. Tunc virtute diuina subito / tam boni q̄ etiam mali resurget & q̄libet inueni et suū corp⁹. Querit sc̄us Tho. in. iiij. dist. xluij. vtrū resurrectio futura corporū erit naturalis. R̄ndet sc̄us Tho. vbi supra arti. s. q. iiij. q̄ resur/ rectio erit miraculosa simplici. s. ex pte pncipiū supnaturalis. id est. dei. Et naturalis fūm quid rōne termini. Idem dicit cōtra gentiles quarto libro cap. lxxxj. finali. Itē a priuatione in habi/ tum nō fit regressus fūm naturā. Sed mors est p̄ uatio vite. q̄ resurrectio p̄ quā ē redditus de mor/ te ad vitā nō est naturalis. Sic ergo resurrectio erit & fiet diuina virtute. Et erit in instanti q̄ ad illud quod fieri vnde dei. nō aut̄ quo ad illud qd̄ fiet p̄ ministeriū angelorū. vt dicit sc̄us Tho. in. iiij. dist. xluij. arti. iiij. q. iiij. si instans dicat indui/ sibile tempis. quia angeli nō sunt potētie infinita. Sed si instans accipiat p̄ tempe inpercepti/ bili. tūc etiā ex parte angelorum erit in instanti. id ē. in tempe inperceptibili. Dicit em̄ apls prime Corinθ. xv. Om̄es quidē resurgem⁹ in momēto in ictu oculi. ergo resurrectio erit subito quo ad id quod fiet in ea immediate virtute dei. Itē virtus infinita subito opatur. Sed sicut Damascenus dicit. Crede resurrectionem futuram di/ uina virtute de qua constat q̄ infinita est. ergo resurrectio fiet subito & in instanti quo ad id quo fiet in ea virtute dei immediate. Querit idem sanct⁹ Thomas vbi supra & alii doctores. Utz angeli aliquo modo ad resurrectionem cooperē/ tur. Respondet sanctus Thomas vbi supra ar/ ticulo sc̄o. q. iiij. q̄ in resurrectiōe est aliquid ad transmutationem corporum pertinens sc̄z colle/

Dominica prima Adventus

ctio cinerum et eorum preparatio ad reparatio-
nem humani corporis. unde quantum ad hoc in re-
surrectione deo virtut ministerio angelorum. Quia si-
cuit dicit Aug. iii. de trinitate. sicut corpora cras-
siora et inferiora per subtiliora et potentiora quo-
dam ordine reguntur. Ita omnia corpora reguntur
per spiritum vite rationalem. Et hoc etiam Greg.
in. iij. dialogo. tangit. Unde in omnibus que cor-
poraliter a deo sunt virtut ministerio an-
gelorum. Sed anima sicut immediate a deo crea-
ta est. ita immediate a deo corpori iterato vnius.
Similiter etiam gloria corporis ipse faciet abs-
que ministerio angelorum sicut et anima immediate glo-
rificat. hec sanctus Thomas ubi supra. De ista
resurrectione dicit christus. Nolite mirari hoc.
quia venit hora in qua omnes qui in monumetis
sunt audient vocem filii dei Job. v. Nota. noli-
te mirari quoniam ille qui de nihilo omnia creavit potest
depulvere reformare corpora nostra ut argenta-
rius fiam de argento pulueris late. Non mira-
batur de hoc Job qui dicebat. Scio quod redem-
ptor meus vivit et in nouissimo die de terra sur-
recturus sum et in carne mea videbo deum salua-
torem meum tecum. Job. xix. Nota scio non dicit opini-
o. quia redemptor meus vivit. Argumentum
est insolubile contra indeos. ad probandum di-
uinitatem christi secundum quam viviebat ante incarnationem suam. Nota audient vocem filii dei. cuius tunc
dicitur vox archangeli Michaelis. Responso
quod ista vox citatoria erit christi in imperatiue. et erit
vox Michaelis in executioe siue executiue. Au-
toritas. Hoc enim vobis dicimus in verbo domi-
ni. Quoniam ipse dominus in iussu et in voce ar-
changeli et tuba dei descendet de celo. et mortui
qui christo sunt resurgent secundum te. i. ad Thessal.
iij. Et precedent qui bona fecerunt in resurrectio-
ne vite. scilicet gloriose in etate. xxx. annorum. Qui
vero mala in resurrectione iudicij. Job. v. Que-
rit sanctus Tho. in. iij. scripto. distin. xliij. q. j.
arti. iii. q. j. Utrum omnes resurgent in eadem eta-
te. s. iuuenili. Respondebit ubi supra quod omnes re-
surgent in etate iuuenili. non quo ad numerum
annorum. sed quantum ad statum qui ex annis in
corpo humano relinquit. Unde Adam dicit
in etate iuuenili formatus. propter talem corporis
conditionem quam primo die formatiois sue ha-
buit. Primum probat sanctus Thomas secundo ar-
gumento. scilicet quod non omnes resurgent in eadem eta-
te scilicet iuuenili quo ad numerum annorum. Quia
etas computatur secundum mensuram temporis pre-
teriti. sed impossibile est tempus quod fuit pre-
teritum non paterisse. ergo impossibile est eos quod ma-
ioris etatis fuerunt ad etatem iuuenilem reduci
supple quo ad numerum annorum. Secundum p-
bat sanctus Thomas in corpore articuli scilicet quod
omnes resurgent in etate iuuenili quo ad statum tecum.
Quia homo resurgent ab absque omni defectu huma-

ne nature. quia sicut deus humanam naturam abs
que defectu instituit. ita sine defectu repabit. defi-
cit autem humana natura dupliciter. Uno mo-
do quia nondum perfectionem ultimam est con-
secuta. Alio modo quia ab ultima perfectioe iam
recessit. Et primo modo deficit in pueris. Secun-
do deficit in senibus. Et ideo in utrisque reducebitur
humana natura per resurrectionem ad statum ul-
time perfectiois que est in iuuenili etate ad quoniam
terminatur motus augmenti et a quo incipit mo-
tus decrementi. Hoc sanctus Thomas confir-
mat per id quod dicitur ad Ephes. iij. donec oc-
curramus omnes in virum perfectum in mensuram
plenitudinis christi. Sed christus resurrexit in
estate iuuenili que circa triginta annos incipit ut
Augustinus dicit. ergo et alii in illa etate resurgent
omnes. Preterea homo in maxima perfectioe re-
surget. Sed natura humana perfectissimum sta-
tum habet in etate iuuenili. ergo in illa etate re-
surgent omnes. hec sanctus Thomas ubi supra
et bene. Querit idem sanctus Thomas in scri-
pto ubi supra questiuncula secunda. Utrum om-
nes resurgent eiusdem stature. Ad hoc respon-
det sanctus Thomas quod non omnes resurgent ea-
dem quantitate. sed quilibet resurgent in illa quan-
titate in qua fuisset in termino augmenti si natu-
ranus errasset. vel defecisset. quod autem supponit
ut in gigantibus. vel quod deficit in homine ut
gnosis refecisset vel sufficeret diuina potentia.
Huius ratione dat sanctus Thomas ubi supra.
quia in resurrectione repabitur natura huma-
na non solum quantum ad idem in specie. sed etiam
quantum ad idem in numero. Et ideo in resurrectio-
ne non solum attendendum quid competit na-
ture speciei. sed quid competit nature individui.
Natura autem speciei habet aliquam quantitatem
quam nec excedit nec ab ea deficit absque errore. q-
tamen quantitas habet aliquos gradus latitu-
dinis. et non est accipienda secundum ynam mensuram
determinatam. unde quodque auctum individuum in
specie humana sequitur infra terminos illius la-
titudinis aliquem gradum quantitatis que co-
petit nature individui et ad hanc perducitur in
termino augmenti. et non fuit aliquis error in ope-
re nature per quem sit aliquid additum vel sub-
tractum predicte quantitati. cuius quidem mensu-
ra accipitur secundum proportionem caloris extenden-
tis et humidi extensibilis quod non est eiusdem
virtutis in omnibus. Et ideo non omnes resurgent
in eadem quantitate. sed in quantitate peruenissent na-
tura non errante remoto superfluo. ut in gigan-
tibus et suppleto defectu ut in gnois. Ex quo patet
quod in nouissima resurrectione nulli erunt gigan-
tes vel gnoi quantum non omnes resurgententes erunt
eque magni. Item ponit sanctus Thomas quod
contra gentiles. c. lxxxij. iij. lxxvii. j. Sed quod
in prefata apostoli autoritate dicitur donec om-

Bermo

I

nes occurramus in virum perfectum. **I**deo alia questio occurrit. Utrum omnes resurgent in seru virili. Ad hanc sanctus Thomas in quarto vt supra questiuncula tertia respoderet qd nō oēs oēs resurgent in seru virili. s. oēs viri i suo sexu. s. virili. t. femie i suo sexu. s. femieo. Qd sic pbat qd considerata natura indiuidui debet quantitas diuersa diuersis. id est. omnibus. Ita considerata natura indiuidui debet diuersis diuersus sexus. Et ideo sicut in diuersa quantitate. ita in diuerso sexu resurgent. **H**ec etiam diuersitas sexus competit pfectio speciei cui? diuersi gradu implentur per dictam diuersitatem sexus vel quantitatis. Et ideo sicut resurgent homines in diuersis staturis. ita in diuersis sexibus. Nec confundentur ratione mutue visionis sicut nunc fieret si mutuo se viderent. Quia in patria aberit t. celibat siue nō erit libido incitans ad turpes actus ex quibus confusio t. verecundia hic causatur. Nec obstat verbum apostoli preallegatum. Quia vt dicit sanctus Thomas vbi supra ad primum argumentum. dicuntur omnes christo occurtere in virum perfectum. non ppter sexum virilem. sed ppter virtutem animi que erit in omnibus t. viris t. mulieribus. hoc idem patet per beatum Augustinum qui dicit. xxij. libro de ciuitate dei. Melius sapere videntur qui vtrūq; sexum resurrectum esse non dubitant. Confirmat hoc idem. **D**e reparabit in resurrectione quod i homine fecit in prima conditione. sed ipse fecit mulierem de costa viri vt patet Gen. ii. ergo ipse sexum feminineum in resurrectione reparabit. **H**ec sanctus Thomas vbi supra. Nota hic de pulchritudine impassibilitate agilitate t. subtilitate claritate t. odore corpori gloriosi. **Q**uerit sanctus Thomas quarto scripto di. xlivij. q. ii. d. conditionibus corporum beatorum. Et circa hoc quanto mouet questiones fm quatuor dotes corporum gloriosorum que sunt vt dicunt impassibilitas. subtilitas. agilitas. t. claritas. **P**rimo igitur querit. Utrum corpora sanctorum post resurrectionem erunt impassibilia. Ad quaz respoderet vbi supra articulo primo. q. i. q. corpora sanctorum erunt impassibilia passione pprae dicta que abhicit a substantia pacientis. fm q. dicimur illud pati q. virtute agentis trahit extra naturam suam ad naturam agentis sicut ligna patiuntur ab igne. Et ratio huius est victoria anime super corpus. Quia enim perfecte anima subhicit do t. corpus perfecte subhicit anime. ita vt in corpore gloriose non poterit esse aliqua mutatio contra dispositionem illam qua perficitur ab anima t. ita corpora illa erunt impassibilia passione pprae dicta vt dictum est. Erunt tamen passibilia passione que est salus t. perfectio. que passio nihil abhicit a substantia. sed in sola receptione co-

sistit etiam perficit. Sicut aer a lumine solis patitur quando illuminatur passione non abiecte. sed perficiete. Ratio dicti est. quia nihil qd est perfectionis corporibus gloriosis auferendum est. tē. **A**d idem scz qd corpora beatorum erunt impassibilia passione proprie dicta. Quia omne passibile modo est corruptibile. quia passio magis facta abhicit a substantia. sed corpora sanctorum post resurrectionem erunt incorruptibilia. vt dicit. i. ad Corinth. xv. seminatur in corruptione. resurget in incorruptione. ergo erunt illo modo impassibilia. **I**tem fortius non patitur a debiliori. Sed nullum corpus erit fortius corporibus sanctorum. De quibus dicitur pma Corinth. xv. seminantur in infirmitate. surget in virtute. ergo erunt impassibilia supple passio pprae dicta. sanctus Thomas vbi supra in corpore. arti. i. dupl. distinguit passionem. scilicet communiter dictam t. proprie dictam. vide eū ibidem. Primo modo passio perfectiva dicitur passio in quantum omnis receptio dicitur passio. sed non secundo modo. quam Damascenus sic diffinit in secundo libro. passio est mor. preter natum. unde immoderatus mor. cordis passio ei. dicitur sed moderatus dicitur eius opatio. tē. **H**ec autem impassibilitas in corporibus beatissimis existens erit inegalitas in beatissimis. si fm suam causam consideretur. t. erit maior hoc modo in uno beato qd in alio. Quia causa eius est dominium anime super corpus. quod quidem dominium causatur ex hoc qd fruitur deo immobiliter. unde in illo qui perfectius fruitur est maior impassibilitatis causa. t. maior impassibilitas fm suam causam consideratam. Addo si fm suam causam consideretur. Quia si fm se consideretur impassibilitas. quia solam priuationem. vel negationem operat non suscipit magis t. minus. sed erit equalis in omnibus beatissimis. **H**ec sanctus Thomas. iij. vbi supra questiuncula secunda. Nec hec impassibilitas tollit sentire a beatissimis. quia per passionem hanc que est in actu sentiendi. que non est aliud qd receptio fm immutationem spiritualem sensus a sensibili. non trahitur corpus extra naturam suam qualitatem. sed spiritualiter perficitur hec sanctus Thomas vbi supra questiuncula tercia. Addit idem doctor sanctus vbi supra. que questiuncula sequenti qd omnes sensus beatorum post resurrectionem erunt in suis operationibus. fm qd spiritualiter immutantur. Quia sensus est perfectior coniunctus actu qd sine actu. **Q**uerit secundo sanctus Thomas circa conditioes corporum beatorum. Utrum corpora beatorum erunt subtilia. Ad hoc respondet sanctus Thomas in quarto. dist. xlivij. q. ii. arti. ii. q. i. q. corpora gloria erunt subtilia non subtilitate que est per refactionem quemadmodum aer dicitur subtilis.

Dominica prima Adventus

sed erunt subtilia propter perfectionem spiritus supra corpus. Unde per hunc modum corpora in quibus forma multum dominatur supra materiam solemus vocare subtilia. sicut aurum dicitur subtile quando perfectissime compleetur inesse et virtute speciei sue. Quia ergo corpus glorificatum perfectissime compleetur inesse per spiritum Ideo subtile et spirituale est. Dicitur enim corpus gloriosum spirituale quasi omnino spiritum subiectum. Queritur tertio. Utrum corpora gloriosa erunt agilia. Ad hoc responderet sanctus Thomas ubi supra arti. iiiij. q. iij. q. sic. Ratio quia corpus gloriosum erit omnino subiectum anime glorificate. non solum ut nihil in eo sit quod resistat voluntati spiritus. quia hoc etiam fuit in corpore reade. Sed etiam ut sit in eo aliqua perfectio effluens ab anima glorificata in corpus. per quam habile reddatur ad sublectionem predictam. que quidem perfectio deos glorificati corporis dicitur. Anima autem duplicitate comparatur ad corpore. et eidem duplicitate vnitur scilicet ut forma et ut motor. Et utroque modo oportet quod corpus gloriosum anime glorificate sit summe subiectum. Unde si cut per dotem subtilitatis subiectur ei totaliter inquantum est forma corporis dans esse specificum Ita per dotem agilitatis subiectur ei inquantum est motor. ut scilicet sit expeditum et habile ad obediendum spiritui in omnibus motibus et actionibus anime. Sic ergo causa agilitatis attribuitur anime a qua gloria in corpus emanat. verum ut dicit sanctus Thomas ubi supra in so. ad tertium per dotem agilitatis corpus gloriosum redditur habile non solum ad motum localem. sed ad sensum et ad omnes alias operationes anime exequendas. Utentur etiam beati aliquando sua agilitate. ita quod aliquando mouebuntur. ut dicit sanctus Thomas ubi supra. scilicet q. iiij. arti. iiiij. q. iiij. sicut et corpus christi motum est in sua ascensione. et corpora sanctorum que de terra resurgent ad celum emperium ascendent. Etiam postquam ad celum emperium ascendent. verisimile est quod aliquando moueantur pro libitu sue voluntatis. ut illud quod habent in virtute actu exercentes diuinam sapientiam commendabilem ostendant. Et etiam ut visus eorum reficiatur pulchritudine creaturarum diversarum in quibus dei sapientia eminenter relucebit. Deus enim non potest esse nisi presentium quis magis a longinquitate possint sentire corpora gloriosa quam non gloriosa. Nec tamen quod motum aliquid deperit eorum beatitudini que consistit in visione dei quae ubique presentem habent sicut et de angelis. dicit Gregorius. quod intra deum currunt quocumque mittantur. Et hoc est quod dicitur Isa. xl. current et non laborabunt. volabunt et non deficiunt. Et simili est sapientia. dicitur. Fulgebunt iusti et tanquam scin-

tille discurrent in arundineto. ergo erit aliquis motus corporum gloriosorum. Queritur quartus. Utrum corpora gloriosa erunt clara vel utrum claritas conueniet corporibus gloriosis. Ad hanc questionem respondet sanctus Thomas. iiiij. dist. xlivij. q. iiij. arti. iiiij. q. sic. et hoc oportet pone propter autoritatem sacre scripture que hoc promittit. Et claritas illa causabitur ex redundantia glorie anime in corpus. Quod enim recipitur in aliquo non recipitur per modum influentis. sed per modum recipientis. Et ita claritas quod est in anima spiritualis recipitur in corpore. ut corporalis. Et ideo secundum quod anima erit maioris claritatis secundum maius meritum. ita etiam erit differentia claritatis in corporibus ut patet per apostolum primam Corinthiensem. xv. ubi dicitur. Stella a stella differit in claritate. sic et in resurrectione mortuorum. quia erit et manifestabitur unus splendidior altero. Et ita in corpore gloriose cognoscetur gloria anime. sicut in vitro cognoscitur color corporis quod continet in vase vitro. ut Gregorius dicit super illud Job. non adequabitur ei aurum vel vitrum. Item Matthaeus. xiiij. dicitur. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Intatum quod si a nobis possent videri etenim. De ista resurrectione gloriosa dicit David de malis. Non resurgent ipsi in iudicio necque peccatores in consilio iustorum. unde sequitur in supradicta auctoritate. Job. v. Qui vero male egerunt in resurrectione iudicij secundum damnationis. Nota de turpitudine et fetore corporis damnati. Querit sanctus Thomas in. iiiij. dist. xlivij. q. iiiij. arti. i. q. sic. utrum corpora damnatorum cum suis deformitatibus resurgent. Ad hoc doctor ubi supra in sententia respondet. quod deformitas corporis est duplex. Quedam est accidentalis et propter naturae defectum adueniens sicut febris et mutatio membrorum. Quedam vero deformitas est naturalis. que omne corpus naturale consequitur sicut ponderositas et passibilitas. Et cum prima quidem deformitate nulla resurgent corpora damnatorum sed cum secunda. Cuius ratio est quia ut dictum est prius actor qui naturam condidit in resurrectione eam integre reparabit. Et ideo tolletur omnis defectus accidentalis vel ex naturae corruptione procedens. vel ex ipsis debilitate. Sed gloria resurrectionis excludet etiam defectus naturaliter consequentes a corporibus glorificatis beatorum. Si igitur boni resurgent sine omni deformitate non autem mali. qui ut partit resurgent sine defectibus accidentalibus. Dicitur enim i. ad Corinthiensem. xv. mortui resurgent incorrupti. Sanctus Thomas in quarto ubi supra exponit. id est sine aliqua diminutione membrorum. ergo mali resurgent saltem sine aliquibus deformitatibus. Preterea in damnatis non

Berimo

I

erit aliquid quod sensum doloris in eis impedi-
at. Sed egritudo impedit sensum doloris in qua-
tum per eam debilitantur organa sentiendi. Si/
mister etiam defectus membra impediret ne eet
yniuersalis dolor in corpore. ergo sine istis dese-
ctibus damnati resurgent. Et si dicatur sicut re-
surrectio sanctorum erit ad ultimam perfectio-
nem. sic et resurrectio impiorum ad ultimam mi-
seriam. Sed sanctis resurgentibus non auferet
tur aliquid quod ad eorum perfectionem perti-
nere possit. ergo nec impios resurrectibus aliqd
auferetur quod ad eorum defectum vel miseriā
pertineat. homini autem sunt deformitates. ergo
videtur q̄ damnati cum omnibus deformitati-
bus resurgent. Respondet sanctus Thomas.
vbi supra. ad secundum argumentum. q̄ non ē
similis ratio de bonis et de malis. eo q̄ potest ali-
quid esse purum bonum. non autem pure malū.
vnde ultima sanctorum felicitas hoc requiritur
ab omni malo penitus sint immunes. Sed ultimā
malorum miseria non excludit omne bonum
quia malum si integrum sit corruptit semetip-
sum. vt Philosophus dicit in quarto ethicoru.
Unde oportet q̄ miserie damnatorum subster-
natur nature bonum in ipsis. quod ē opus con-
ditoris perfecti. qui ipsam naturam in perfectio-
ne sue speciei reparabit. Erunt autem corpo-
ra damnatorum turpia et deformia. sed incorru-
ptibilia. Q̄ erunt incorruptibilia patet. quia di-
citur Apocal. ix.. In diebus illis querent homi-
nes mortem et non inuenient eam et desiderabūt
omnes mori et fugiet mors ab illis. Itēz damna-
ti punientur in anima et corpore pena perpetua
Matth. xxv. Ibunt huius in supplicium eternum.
Sed hocesse non posset si eorum corpora corru-
ptibilia essent. ergo eorum corpora erunt incor-
ruptibilia. Non tamen eadem ratione (vt dicit
sanctus Thomas in summa in quarto) qua cor-
pora beatorum. Nihilominus erunt corpora dam-
natorum passibilia. quia corpus cooperatur ani-
me ad peccatum. ergo post resurrectionem cor-
pora cum animabus punientur. quod non esset
si impassibilia forent damnatorū corpora. Que-
ritur quid erit de pueris qui sic moriuntur q̄ nū-
q̄ fecerunt aliquod bonum vel malum. Respo-
deo q̄ omnes resurgent etiam in etate triginta
annorum vel circiter quo ad statum etiam q̄ mor-
tui fuerunt in utero matris. et cognoscēt a ma-
tre. Et illi qui dececerunt cum baptismali inno-
centia tunc resurgent et venient ad iudicium ad
ostendendum q̄ non p̄p̄is meritis sed merito
passionis Christi sunt saluati. Illi vero qui absq̄
baptismo dececerunt resurgent et venient ad iu-
dicium ad accusandum vel excusandum paren-
tes vel alios quorū culpa mortui sunt absq̄ ba-
ptismo fūm aliquos. Dicatur quomodo mulier

grauida se debet custodire et cauere et abstinere.
a multis et est bene tractanda a viro. vel accusa-
buntur in illo iudicio. Dicatur contra mulieres
que ad cooperiendum peccatum procurant sibi
abortum et contra medicos et apotecarios ipsas
adiuvantes. quomodo accusabuntur in illo iu-
dicio. De ista yniuersali provocacione dicit Atha-
nasius. Ad cuius aduentum omnes homines re-
surgere habent cum corporibus suis. et redditu-
ri sunt de factis proprijs rationem. Secundū
quod erit in isto iudicio erit ordinatio iudicialis
quia que sunt a deo ordinata sunt. vt dicit Apo-
stolus ad Rhoma. xiiij. De ista ordinatione di-
cit ipsem iudex. Cuz venerit filius hominis in
majestate sua. et omnes angeli eius cum eo. tunc
sedebit super sedem maiestatis sue. et congrega-
buntur ad eum omnes ḡetes et separabit eos ab
inuicem sicut pastor segregat oves ab hedis. et
statuet oves quidem a dextris. hedos autem a
sinistris Matth. xxv. vbi erūt ordinati in tres
ptes. Qm̄ apli et viri aplici erūt tūc cū xp̄o in ac-
re coindices xp̄o. boni vero erunt in terra a de-
xtris xp̄i. mali aut a sinistris. Qd̄ ē h̄ questio q̄
liter apli et viri aplici stabūt cū xp̄o. vtrū stādo
an sedendo. Itē qualiter stabit tunc vgo maria
q̄ depingit q̄ tunc vgo maria orabit et c. qd̄ est
falsum et erroneū. q̄ tunc virgo maria sedebit.
Autoritas iuxta itellectū allegoricū. Sedet rex
salomon sup thronū suū. positusq̄ ē thron' ma-
tri regis que sedet ad dextrā eius. ij. Regl. ij. Et
erit iudex cum filio. Apli etiā et viri aplici omnes
sedebunt. Autoritas. Dixit Petrus ad Iesum.
Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te.
quid ergo ergo erit de nobis. Matth. xix. R̄n-
dit xp̄s. Amē dico vobis q̄ vos q̄ secuti estime
in regeneratione cū sederit fili' hois in sede ma-
iestatis sue sedebitis et vos sup sedes duodecim
iudicantes duodecim tribus israel. Nota iudicā-
tes nō dicit iudicādi. duodecim tribus israel. i.
yniuersaliter gentium. Dic vbi erunt beati i die
iudicij. sc̄z beatus Bonicus. beat' Franciscus et
boni religiosi de vita aplica. quia cum xp̄o iudi-
cantes. vt dicit Aug. et glose de quolibet viro
aplico dicūt idem esse intelligendum. Nota quā
tum laboraret quilibet si sciret q̄ suis laboribus
posset acquirere honorem vel coronam papalez
vel regnum quod nihil est respectu illi' honoris
vel corone. Dic practice quomodo si aliquis re-
ligiosus devita apostolica casu remanceret in ter-
ra ad dextrā quō xp̄s ip̄m vocaret et ip̄m facēt
ascendere et in cathedram collocaret. Autoritas
Quis sicut dñs deus noster qui in altishabitat
et humilia respicit in celo et in terra. Ps. cxiiij. A
dextris autem statuet oves. id est. obedientes q̄
h̄nt p̄ditōes ouū. s. obediētiā. patientiā et erubescē-
tiā. Sunt aut̄ obediētes illi pastori q̄ dicit. Ego

Dominica prima Adventus

sum pastor bonus. **Joh.**x. qui in suis actib⁹ no-
lunt se regere iuxta suam inclinationem. sed iu-
xta pastoris ordinationem. nec s̄m eorum sensu
alitatem sed s̄m pastoris voluntatem. **Ite** louis
est patiēs ⁊ videtur habere verecundiam. quia
cauda cooperit verenda sua. **Secus de Ihesus si**
ue de capris ⁊ c. **Sic** penitentes cauda finalis pe-
nitentie cooperiunt verenda suorum peccatorū.
Ita vt in die iudicij nō apparetur peccata in con-
fusionem ipsorum. **Autoritas** **David**. **Beati** q-
rum remisse sunt iniquitates ⁊ quorū tecta sunt
peccata. **Ps. xxxi**. **A** sinistris vero statuet he-
dos. id est. inobedientes. ⁊ impenitentes qui no-
lunt se regere in suis operibus iuxta pastoris or-
dinationem sed s̄m suam malam inclinationem.
Pastor autem precipit humilitatem ⁊ ipsi vo-
lunt esse superbi vani ⁊ c. **Precipit** vt vadant p-
viam misericordie ⁊ liberalitatis. ⁊ ipsi ad istar
hedorum deuiant per viam avaricie cupiditatis
⁊ sic de alijs. quibus dicit christus. vos nō estis
ex ouibus meis. oves mee vocem meam audiūt
Joh.x. **I**tem hedi videntur inuercundi veren-
da ostendendo sic impenitentes ⁊ notorij pecca-
tores inuercudi sunt. quia notorie peccant et
non cooperiunt eorum peccata cauda penitētie.
Si hedi erunt a sinistris. ybi tunc erunt capre.
id est mulieres cornute. **R**espondeo q̄ ibidē cu⁹
hedis. patet ergo ordinatio iudicialis. **T**erti-
um est vel erit dissinitio sententialis. **D**ic practi-
ce quomodo christus forte s̄m aliquos interro-
gare poterit matrem suam ⁊ alios. quid fiendūz
Primo de his qui sunt a dextris ⁊ c. **L**icet non
indigeat consilio alicui⁹ nihilominus tamen vo-
les honorare matrem suam. ⁊ apostolos ⁊ apo-
stolicos viros interrogabit eos ⁊ c. **Qu**ādmo-
dum **S**alomon sapientissimus honorādo suos
consiliarios ipsos interrogabat licet ipse melius
sciret quid facturus esset. ⁊ licet s̄m aliquos ill⁹
iudicium fiat mentaliter. vel s̄m aliquos vocali-
ter. siue vocaliter ⁊ mentaliter s̄m alios. **E**go di-
cam vobis vt me intelligatis. **T**unc christus in-
terrogare poterit matrem suam dicendo. **M**a-
ter mea quid vobis videtur fiendum ⁊ c. **R**espō-
debit virgo **M**aria. ex quo multa fecerunt vo-
bis ⁊ mihi. mihi videt q̄ isti qui sunt a dextris
ex quo vixerunt in mundo iuxta vestram ordia-
tionem ⁊ c. q̄ sint hic nobiscum in gloria. **I**dem
de interrogatione ⁊ responsione apostolorum.
Tunc dicet christus. ⁊ ego vt iudex ⁊ dominus
vniuersalis dico vt fiat p̄t dicitis. **T**unc ver-
tens se ad bonos facielet a dicit ad eos. **V**enite
benedicti patris mei ⁊ c. **T**unc boni sibi regrati-
ando forte dicent. **G**loria tibi domine qui natus
es de virginē ⁊ c. ⁊ statiz virtute glorie ascendēt
cum alijs in aera. **A**utoritas. **H**oc enim vobis
dicimus. in verbo domini. quia nos qui viuim⁹

qui residui sumus in aduentu domini simul ra-
piemur cum illis in nubib⁹ obuiam christo in ae-
ra. ⁊ sic semper cu⁹ domino erim⁹. **pma ad Thes-**
salo.iii. **D**icit etiam practice de malis qui erunt a
sinistris quomodo christus interrogare poterit
matrem ⁊ apostolos. ⁊ data sententia irrevoca-
biliter contra illos. vertens se ad malos terribiliter.
dicet. **B**iscedite a me maledicti s̄in ignem
eternum ⁊ c. **T**unc illi flentes faciunt planctum.
Hieremie. xx. **M**aledicta dies in qua nat⁹ sum
dies in qua peperit me mater mea non sit bene-
dicta. maledictus vir qui annunciauit p̄t meo
dicens natus est tibi puer masculus. **E**t quanto
in hoc mundo amores fuerūt maiores. tāto tūc
vnus erit contra alium peior. scilicet vir contra
vxorem ⁊ econuerso. pater contra filium ⁊ econ-
uerso. **Q**uartum erit executio perpetualis nō
vt faciunt aliqui domini data sententia nūc ex
equuntur. **B**um autem mali sic flebunt christus
clamare poterit voce magna dices **I**nferne ape-
ri os tuum ⁊ deglutire omnes impios istos. **B**i-
xit christus de iuda damnando. bonum erat ei
sinatus non fuisse homo ille. **B**attib. xxvij. di-
cit hic glosa ordinaria. **M**elius fuisse iude nū-
c fuisse q̄ damnatum esse. **E**inde christus cu⁹
matre ascendet in celum. precedentibus angelis
⁊ cantantibus ⁊ sequentibus sanctis. sicut vene-
runt. qui quādo oculis corporalibus videbunt
solem lunam celum ⁊ c. dicere possunt christo cui
poterint loqui vt patri. o domine ista est luna yl-
sol qui illuminabat nos. **I**dem quādo videbūt
pulchritudinem celi empirei in quo quilibet in-
ueniet suam cathedram paratam inter angelos.
cum nomine suo scripto. **I**deo christus dicit.
Gaudete ⁊ exultate. quia nomina vestra scripta
sunt in celis. **Luc.**x. **T**unc quilibet eorum acci-
piet coronam glorie de manu dei. **O** qualis ho-
nor. collocabūt qb⁹ in sua cathedra. ⁊ sic eterna
liter stabunt in illa gloria. **E**t de cetero null⁹ ha-
bitabit in isto mundo quod naturaliter potest o-
stendi. quia habitu fine cessant ea que sunt ad fi-
nem s̄m **Phm.** **E**t habitu termino cessat motus
v. phicorum.

Sermo secundus

Hoc rex tu⁹ ve-
nit tibi mansuetus. **B**attib. xxij
Adventus filij dei in hunc mun-
dum est triplex principaliter. sc̄
licet. **P**er incarnationem in ven-
tre virginali. **P**er iustificationem in mente hu-
manali. **P**er retributionem in iudicio generali.